

Briselē, 2025. gada 21. novembrī
(OR. en)

15571/25

LIMITE

COSI 231
ENFOPOL 430
CRIMORG 239
CORDROGUE 152
ENFOCUSTOM 194
CATS 74
RELEX 1510
JAI 1709
COPEN 351
EUDA
EUROPOL

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iep. dok. Nr.:	10270/24; 16293/24; 8913/25
Temats:	Cīņa pret narkotiku tirdzniecību un organizēto noziedzību – kopsavilkuma ziņojums

Ievads

Narkotiku tirdzniecība, ko īsteno organizētā noziedzība, ir nopietns apdraudējums Eiropas iedzīvotājiem, uzņēmumiem un institūcijām, kā arī Eiropas ekonomikai un drošībai. To skaidri pierāda Eiropā pieejamo nelikumīgo narkotisko vielu (jo īpaši no Dienvidamerikas ievestā kokaīna) apjoma nepieredzēts pieaugums. Organizētas noziedzīgās grupas arvien biežāk izmanto ekstrēmu vardarbību, iefiltrēšanos likumīgajā ekonomikā un korupciju, tādējādi graujot tiesiskumu un pakļaujot riskam mūsu demokrātiju pamatus. Turklāt noziedzīgie tīkli arvien vairāk vervē neaizsargātus nepilngadīgos un jauniešus organizētās noziedzības vajadzībām, kas parāda, ka ir jāiegulda noziedzības novēršanas politikās.

Paredzams, ka turpmākajos gados narkotiku tirdzniecība ES iekšienē, uz ES un no tās joprojām būs ārkārtīgi liels apdraudējums, jo ievērojamā no narkotiku tirdzniecības gūstamā peļņa aizvien būs noziedzīgos tīklus motivējošs faktors ¹. Pielāgošanās spēja un rafinētība, ar kādu šie tīkli izmanto jaunas ražošanas metodes, tehnoloģijas, juridiskās struktūras, tiešsaistes platformas un tirdzniecības metodes, visticamāk, veicinās gan narkotiku piedāvājumu, gan pieprasījumu, radot pastāvīgu apdraudējumu reģiona iekšējai drošībai un atstājot iespaidu uz veselību un vidi ².

Ar narkotikām saistītajiem izaicinājumiem pievēršas ES stratēģijas ³ un rīcības plāna narkotiku jomā 2021.–2025. gadam ⁴ vispārējā satvarā. Tajos izmantota uz pierādījumiem balstīta, līdzsvarota un daudzdisciplināra pieeja narkotiku parādībai valstu, ES un starptautiskā līmenī. Saistībā ar ES pastāvīgajiem centieniem apkarot narkotiku tirdzniecību Komisijas 2023. gada 18. oktobra paziņojumā par ES ceļvedi narkotiku tirdzniecības un organizētās noziedzības apkarošanai ⁵ bija noteiktas 17 darbības šajā jomā, ko bija paredzēts īstenot 2024. un 2025. gadā.

Turklāt 2025. gada aprīlī Komisija nāca klajā ar *ProtectEU*: Eiropas iekšējās drošības stratēģiju ⁶, kurā izklāstīti mērķi un darbības galvenajās iekšējās drošības jomās, lai prognozētu un novērstu drošības apdraudējumus turpmākajos gados, tostarp narkotiku tirdzniecību un organizēto noziedzību, un efektīvi reaģētu uz tiem.

Šajā sakarā prezidentvalstis Beļģija, Ungārija, Polija un Dānija apzināja vairākas ceļveža prioritātes un darbības, kas jāīsteno to pilnvaru laikā, lai atbalstītu dalībvalstu iestādes narkotiku tirdzniecības un organizētās noziedzības novēršanā. Tā kā ES ceļveža narkotiku tirdzniecības un organizētās noziedzības apkarošanai ieviešana beigsies 2025. gada decembrī, šīs prezidentvalsts piezīmes mērķis

¹ Eiropols (2025. gads), *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment – The changing DNA of serious and organised crime* (Eiropas Savienības smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējums – smagās un organizētās noziedzības mainīgā DNS), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, [EU-SOCTA-2025.pdf](#).

² EUDA un Eiropols, 2024. gads, *EU Drug Market: New psychoactive substances – In-depth analysis* (ES narkotiku tirgus: jaunas psihoaktīvās vielas – padziļināta analīze), <https://www.euda.europa.eu/public>.

³ OV C 1021, 24.3.2021., 1. lpp.

⁴ OV C 272, 8.7.2021, 2. lpp.

⁵ ST 14114/23.

⁶ 7750/25.

ir iepazīstināt ar galvenajiem rezultātiem, kas panākti ar prioritārajām darbībām, kuras apzinātas Beļģijas, Ungārijas, Polijas un Dānijas prezidentūru laikā.

Pašreizējais stāvoklis

1. darbība. Muitas kopienas mobilizēšana cīņai pret narkotiku tirdzniecību

Šīs darbības mērķis bija stiprināt operatīvo sadarbību starp policiju un muitas dienestiem, tostarp, koordinējot **Eiropas daudzdisciplīnu platformas pret noziedzības draudiem (EMPACT)** un Tiesībaizsardzības jautājumu darba grupas (muita) (*LEWP-C*) rīcības plānu.

Dalībvalstis kopā ar Komisiju izveidoja **Eiropas Ostu alianses Muitas projekta grupu** (“projekta grupa”). Viens no galvenajiem sasniegumiem ir visaptverošs riska **novērtējums** par situāciju uz vietas. Riska novērtējums ļāva apzināt un kartēt galvenos izaicinājumus, trūkumus un labo praksi cīņā pret narkotiku tirdzniecību. Projektu grupas darbs tika pabeigts 2025. gada janvārī, un operatīvie aspekti turpināsies jaunizveidotās **ES Muitas alianses robežu jautājumos (EUCAB)** ietvaros, kas aptver sauszemes, jūras un gaisa robežas.

Šai prioritātei finansiālu atbalstu sniedza **finansiālā atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (CCEI)**. Tika **piešķirti vairāk nekā 200 miljoni EUR**, lai finansētu modernākās **iekārtas**, kas palīdzēs muitas dienestiem skenēt konteinerus un citus transportlīdzekļus, tādējādi palielinot muitas riska pārvaldības un riska kontroles efektivitāti.

Šī prioritāte *LEWP-C* darba kārtībā bija augstā vietā – tas izpaudās gan kā **ar tādu narkotikām saistītu darbību uzsākšana un uzraudzība, kas iekļautas 12. LEWP-C rīcības plānā 2024.–2025. gadam** (kanabisa nelikumīga ražošana un tirdzniecība, kokaīna nelikumīga tirdzniecība, izmantojot jūras sūtījumus)⁷, gan kā muitas iesaiste **ar narkotikām saistītajās EMPACT vienotās rīcības dienās (VRD)**, īpašu uzmanību pievēršot pret narkotiku tirdzniecību vērstajām VRD.

⁷ 16376/3/23 REV 3.

Galvenie noziedzības draudi, tendences un darbības veidi ir aprakstīti 2025. gada **muitas apdraudējuma novērtējumā (CTA)**, kas tika izdots 2025. gada aprīlī (ierobežotas pieejas versija)⁸ un 2025. gada jūnijā (publiskā versija)⁹. CTA kopā ar jauno ES smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējumu (ES *SOCTA* 2025) kalpoja par pamatu, lai sagatavotu **13. LEWP-C rīcības plānu 2026.–2027. gadam**. LEWP-C par rīcības plānu vienojās 2025. gada oktobrī, un tas ietver darbības, kas vērstas uz cīņu pret narkotiku tirdzniecību pie sauszemes, gaisa un jūras robežām¹⁰.

Tāpat tika sāktas diskusijas par to, **kā muitas kopiena varētu efektīvi veicināt starptautisko narkotiku tirdzniecības apkarošanas sadarbību ar trešām valstīm**, jo īpaši Latīņamerikā un Rietumbalkānos.

2. darbība. Tiesībaizsardzības operāciju stiprināšana ostās

Šīs darbības mērķis bija vēl vairāk stiprināt koordinētus tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu centienus izmeklēt noziedzīgos tīklus, kas veikuši konfiscētos sūtījumus.

Svarīga iniciatīva **Eiropas Ostu alianses Muitas projektu grupā**, ko Komisija izveidoja 2023. gada novembrī (sk. iepriekš 1. darbību), bija vairāki **ostu apmeklējumi** svarīgās ES ostās, kas ļāva valstu muitas ekspertiem apmainīties ar praktiskām zināšanām un iegūt papildu speciālās zināšanas par to, kā pārvarēt ar cīņu pret narkotiku tirdzniecību un organizēto noziedzību saistītos izaicinājumus.

2024. gada aprīlī Vācijas muita organizēja **Eiropas kontroles dienas cīņā pret narkotiku kontrabandu pa jūru** (operācija “*UNDA*”), kurā piedalījās 17 ES dalībvalstis. Šīs operācijas rezultātā tika konfiscētas aptuveni 11,5 tonnas kokaīna.

⁸ WK 4256/2025 RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

⁹ 5858/25.

¹⁰ 13314/2/25 REV 2.

2025. gada martā notika **Eiropas Tiesu iestāžu tīkla organizētās noziedzības jomā (EJOCN)** pirmā plenārsēde, kuru vadīja prezidentvalsts Polija. *EJOCN* ir prokuroru tīkls, kura mērķis ir pievērsties visiem organizētās noziedzības apkarošanas tiesiskajiem aspektiem. Pēc *EJOCN* izveides 2024. gada jūnijā Padome ierosināja, lai tīkla pirmā prioritāte būtu vēršanās pret narkotiku tirdzniecību, jo īpaši tādu, kas notiek caur jūras ostām, kuras izmanto organizētas noziedzīgās grupas. Pirmās plenārsēdes priekšmets bija lietu izskatīšana un politikas norises saistībā ar cīņā pret organizētām noziedzīgām grupām un narkotiku tirdzniecību. Šos jautājumus apsprieda arī otrajā *EJOCN* plenārsēdē 2025. gada oktobrī.

2025. gada 16. maijā Tieslietu un iekšlietu padome pieņēma **Padomes secinājumus par *EMPACT* uzlabošanu un par ES prioritātēm noziedzības apkarošanas jomā nākamajam, 2026.–2029. gada *EMPACT* ciklam** ¹¹. Pamatojoties uz ES *SOCTA* 2025 ieteikumiem, 2026.–2029. gada *EMPACT* cikls ietver septiņas prioritātes un 13 operatīvos rīcības plānus (ORP). Viena no prioritātēm ir narkotiku tirdzniecība, kam tiks pievērstas uzmanība divos ORP, no kuriem viens ir vērsts uz kanabisa, kokaīna un heroīna (*CCH*) ražošanas, tirdzniecības un izplatīšanas apkarošanu, bet otrs – uz sintētisko narkotiku un jaunu psihoaktīvo vielu (*SYD-NPS*) apkarošanu. ORP ietver darbības, kas vērstas uz holistisku pieeju narkotiku tirdzniecībai, pievērsties, piemēram, situācijas ainas atjaunināšanai, finanšu izmeklēšanai, profilaksei, sadarbībai ar tranzīta un izcelsmes valstīm, kā arī spēju veidošanai.

3. darbība. Publiskā un privātā sektora partnerība cīņā pret narkotiku kontrabandu un noziedznieku iefiltrēšanos

Šīs darbības mērķis bija uzraudzīt **Eiropas Ostu alianses publiskā un privātā sektora partnerības (*EPA PPP*)** attīstību un palielināt ostu drošību un to noturību pret narkotiku tirdzniecību un organizēto noziedzību, cita starpā, apmainoties ar paraugpraksi un to popularizējot.

¹¹ 9397/25.

EPA PPP tika uzsākta 2024. gada janvārī Antverpenē. Vienošanās par tās darba plānu tika panākta pirmajā ***EPA PPP* augstāko amatpersonu sanāksmē (SOM)** 2024. gada 26. aprīlī, nosakot četras tematu kopas, uz kurām PPP ir vērsta: i) **operatīvā sadarbība** (piemēram, labas prakses apmaiņa, informācijas kopīgošana nolūkā uzlabotu apdraudējuma ainu, trūkumu apzināšana); ii) **cīņa pret organizētu noziedzīgu grupu iefiltrēšanos un korupciju ostās** (piemēram, ostu piegādes ķēžu ievainojamība, ostās strādājošā personāla skrīnings un iepriekšējās darbības pārbaudes, izpratnes veicināšanas pasākumi aizdomu vai draudu gadījumā); iii) **politikas izstrāde un īstenošana** (piemēram, stiprināt atbilstību Starptautiskajam kuģu un ostu iekārtu drošības kodeksam un saistītajiem ES tiesību aktiem) univ) **inovācija**, proti, inovatīvu tehnoloģiju izmantošana, lai stiprinātu loģistikas centru un kuģniecības nozares noturību pret narkotiku tirdzniecību (piemēram, iepazīstināšana ar ES finansētiem projektiem, labas prakses apmaiņa un trūkumu un turpmāko prioritāšu apzināšana).

2024. gadā tika organizēti tematiski darbsemināri, lai apspriestu katru no šīm kopām. Padomes darba sagatavošanas struktūras (*LEWP* (muita), *LEWP* (policija), *COSI* atbalsta grupa) tika regulāri informētas par darba plāna īstenošanu.

2025. gada 29. aprīlī Gdaņskā (Polija) notika **otrā *EPA PPP SOM***. Sanāksmes galvenais mērķis bija izvērtēt darba plāna īstenošanu un apspriest tā turpmāko virzību. Sanāksmē tika uzsvērts, cik svarīgi ir koncentrēties uz visu loģistikas ķēdi, kurā iesaistītas sekundārās un iekšzemes ostas (novēršot “ūdensgultas efektu”), un ciešāku starptautisko sadarbību (piemēram, ar Latīņamerikas valstīm).

2025. gada 21. jūlijā Kopenhāgenā notika ***EPA PPP ministru sanāksme***. Sanāksme bija būtiska alianses turpmākā darba virzīšanai, un tā ļāva noteikt tematus, kas jāiekļauj Eiropas ostu stratēģijā, kuru Komisija pieņems 2026. gadā. Lai efektīvi apkarotu narkotiku tirdzniecību, ES **stiprinās sadarbību ar izcelsmes un tranzīta valstīm**, tostarp Latīņamerikā, un atbalstīs iniciatīvas to ostās (piemēram, izmantojot *COSI* un *CLASI* sadarbību). Drošība un noturība loģistikas centros tika apspriesta arī *COSI* un *CLASI* sanāksmē 2025. gada novembrī.

4. darbība. To noziedzīgo tīklu kartēšana, kuri rada vislielākos draudus sabiedrībai

Šīs darbības mērķis bija veikt turpmākus pasākumus saistībā ar 2024. gada 13. jūnijā pieņemtajiem Padomes secinājumiem par vislielākā apdraudējuma noziedzīgo tīklu kartēšanu¹².

Eiropols 2025. gada 18. martā publicēja **ES SOCTA 2025**, kurā identificēti galvenie ES iekšējās drošības apdraudējumi, paredzot, ka ES īsteno proaktīvu un mērķorientētu pieeju smagās un organizētās noziedzības apkarošanai. Vidusposma pārskatīšana ir plānota 2027. gadā.

2025. gada 13. jūnijā Tieslietu un iekšlietu padome apstiprināja **Padomes secinājumus par EMPACT uzlabošanu un par ES prioritātēm noziedzības apkarošanas jomā nākamajam, 2026.–2029. gada EMPACT ciklam**, nodrošinot, ka arī nākamajā EMPACT ciklā ES prioritāte noziedzības jomā būs vislielākā apdraudējuma noziedzīgie tīkli un personas. Cīņa pret vislielākā apdraudējuma noziedzīgajiem tīkliem un personām (*MTCNI*) joprojām ir horizontāls operatīvais rīcības plāns (ORP) jaunā EMPACT cikla 2026.–2029. gadam ietvaros, turpinot darbības, kas paredzētas pašreizējā ORP attiecībā uz augsta riska noziedzīgajiem tīkliem (*HRCN*) 2024.–2025. gadam, un ietver jaunas mērķtiecīgas operatīvās darbības.

Eiropols šobrīd strādā pie vislielākā apdraudējuma noziedzīgo tīklu atjauninātas kartēšanas. To plānots publicēt 2026. gada jūnijā.

5. darbība. Specializētu prokuroru un tiesnešu tīkls noziedzīgo tīklu likvidēšanai

Lai apkarotu noziedzīgos tīklus un to ienākumu gūšanas modeļus visā ES, tiesu iestādes ir pastiprinājušas sadarbību nolūkā labāk sekmēt informācijas apmaiņu visās dalībvalstīs. **Eiropas Tiesu iestāžu tīklu organizētās noziedzības jomā (EJOCN)**¹³ izveidi Padome apstiprināja 2024. gada jūnija sanāsmē. 2024. gada septembrī *Eurojust* organizēja tā ievadsanāksmi, lai izpētītu, kā labāk sadarboties pāri robežām prokuroru līmenī, un nodrošinātu, ka tiesībaizsardzības darbam ātri seko pēcpasākumi tiesu līmenī.

¹² 11153/24.

¹³ 10980/24.

Tā kā Padome ierosināja, ka *EJOCN* pirmā prioritāte ir pievērsties narkotiku tirdzniecībai, jo īpaši jūras ostās, ko izmanto organizētas noziedzīgās grupas, ***EJOCN* pirmajā plenārsēdē 2025. gada martā** tika aplūkots lietu izskatīšanas darbs un politikas norises cīņā pret organizētām noziedzīgām grupām un narkotiku tirdzniecību. 2025. gada septembrī tīkls tikās ar **prokuroriem no Latīņamerikas valstīm**, lai dalītos speciālajās zināšanās un izstrādātu savstarpēji atbalstošas stratēģijas cīņai pret narkotiku tirdzniecību caur ostām, ko veic organizētas noziedzīgās grupas. **2025. gada oktobrī** *EJOCN* rīkoja **otro plenārsēdi**, tostarp diskusiju par Padomes Pamatlēmumiem¹⁴ par organizēto noziedzību un narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību, un tās laikā notika praktiķu darbseminārs par “**noziedzību kā pakalpojumu**”, kurā tika aplūkota arī nepilngadīgo vervēšana.

6. darbība. Finanšu izmeklēšanas atvieglošana

Šīs darbības mērķis bija uzlabot finanšu izmeklēšanas izmantošanu, kas ir iedarbīgs veids, kā apkarot smago un organizēto noziedzību, atņemot noziedzniekiem nelikumīgos ieguvumus. ES ir pastiprinājusi centienus apkarot ekonomiskos un finanšu noziegumus, apstiprinot jaunu noteikumu kopumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas jomā, kas ietver vairākus svarīgus leģislatīvos instrumentus, kā arī izveidojot **ES Iestādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai (AMLA)**, kas uzrauga visu iesaistīto aktoru darbu. Ņemot vērā finanšu noziegumu pārrobežu raksturu, aģentūra uzlabos atbildīgo subjektu atbilstības nodrošināšanu, izveidojot integrētu mehānismu ar valstu uzraudzītājiem.

¹⁴ Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj, un Padomes Pamatlēmums 2004/757/TI (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/2022-08-18.

Ar ES tiesību aktu kopumu **par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu (NILL/TFN)**, ko Padome pieņēma 2024. gada maijā, tiek ieviesti jauni un stingrāki noteikumi, kas saskaņos un stiprinās cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu ES. **Direktīva par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju**¹⁵ nodrošina, ka paralēli kriminālizmeklēšanai tiek sistemātiski sākti finanšu izmeklēšana, un ievieš ar noziedzīgu rīcību saistītas neizskaidrojamas bagātības konfiskāciju. Tā arī nodrošina ciešu sadarbību starp aktīvu atguves dienestiem (*ARO*) un Eiropolu. Direktīva arī nodrošinās, ka aktīvu atguves dienestiem ir tieša piekļuve drošas informācijas apmaiņas tīkla lietojumprogrammai (*SIENA*). Citi attiecīgie instrumenti šajā jomā cita starpā ir **Direktīva par kompetento iestāžu piekļuvi centralizētiem bankas kontu reģistriem**¹⁶, kas tika grozīta 2024. gadā, lai nodrošinātu, ka valstu tiesībsardzības iestādēm ir piekļuve centralizētiem bankas kontu reģistriem, izmantojot vienoto piekļuves punktu, un **Eiropas izmeklēšanas rīkojuma (EIR) direktīva**, kurā ietverti noteikumi pierādījumu iegūšanai saistībā ar bankas kontiem, banku darījumiem un citiem finanšu kontiem.

Pamatojoties uz tiesisko regulējumu, kas izveidots saskaņā ar NILL/TFN tiesību aktu kopumu, Eiropola finanšu izlūkošanas publiskā un privātā sektora partnerība (EFIPPP) sagatavoja **praktisku rokasgrāmatu par operatīvo sadarbību starp izmeklēšanas iestādēm un finanšu iestādēm**¹⁷. Praktiskajā rokasgrāmatā ir sniegti praktiski norādījumi tiesībsardzības iestādēm un finanšu iestādēm par to, kā veidot sadarbību.

EMPACT joprojām ir svarīgs sadarbības mehānisms finanšu izmeklēšanas veikšanai. Noziedzīgi iegūti līdzekļi, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un aktīvu atgūšana ietilpst vienā no kopējiem horizontālajiem stratēģiskajiem mērķiem, kas nodrošina, ka minētie aspekti tiek iekļauti gandrīz visos operatīvajos rīcības plānos (*OAP*), un attiecībā uz tiem ir gūti ievērojami rezultāti. Tas tiks saglabāts jaunajā **EMPACT** ciklā 2026.–2029. gadam.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1260 (2024. gada 24. aprīlis) par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju (OV L, 2024/1260, 2.5.2024.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1654 (2024. gada 31. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1153 attiecībā uz kompetento iestāžu piekļuvi centralizētiem bankas kontu reģistriem, izmantojot savstarpējās savienojamības sistēmu, un tehniskiem pasākumiem, lai atvieglotu darījumu ierakstu izmantošanu (OV L, 2024/1654, 19.6.2024.).

¹⁷ EFIPPP (2025), *EFIPPP Practical Guide for Operational Cooperation between Investigative Authorities and Financial Institutions* (EFIPPP Praktiskā rokasgrāmata par operatīvo sadarbību starp tiesībsardzības iestādēm un finanšu iestādēm), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

PUBLIC

Eurojust izveidoja **Tiesu iestāžu fokusa grupu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un līdzekļu atgūšanas jautājumos**, kas sastāv no prokuroriem vai tiesnešiem un veido nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas izmeklēšanā un kriminālvajāšanā un aktīvu atgūšanā iesaistīto nacionālo ekspertu daudzdisciplīnu centru, un kam būs sinerģija ar citiem partneriem, tostarp Komisiju, Eiropolu, *AMLA*, Eiropas Prokuratūru (*EPPO*) un *EJOCN*. Šīs grupas galvenais mērķis ir uzlabot tiesu iestāžu pārrobežu sadarbību operatīvajās lietās, uzlabojot valstu sadarbību starp prokuroriem, tiesnešiem, tiesībsardzības iestādēm, kriptoaktīvu ekspertiem, finanšu grāmatvežiem, līdzekļu atguves dienestiem, līdzekļu pārvaldības birojiem un finanšu ziņu vākšanas birojiem.

7. darbība. Digitālās izmeklēšanas atvieglošana

Šīs darbības mērķis bija noteikt iespējamus risinājumus tiesībsardzības iestāžu piekļuvei datiem, pamatojoties uz ieteikumiem, ar kuriem 2024. gada maijā nākusi klajā Augsta līmeņa grupas (ALG) jautājumos par piekļuvei datiem efektīvas tiesībsardzības nolūkos. ALG process tika pabeigts, sagatavojot **ALG noslēguma ziņojumu**¹⁸, kas tika izskatīts plenārsēdē 2024. gada novembrī.

Padome 2024. gada decembrī **apstiprināja secinājumus par piekļuvei datiem efektīvas tiesībsardzības nolūkā**¹⁹, kuros tā aicināja ES iestādes, struktūras un aģentūras un dalībvalstis, izstrādājot un īstenojot konkrētas darbības, ņemt vērā **Augsta līmeņa grupas jautājumos par piekļuvei datiem efektīvas tiesībsardzības nolūkos** vērtīgo ieguldījumu. Turklāt Padome aicināja Komisiju līdz 2025. gada 2. ceturksnim nākt klajā ar ceļvedi attiecīgo pasākumu īstenošanai. *COSI* 2025. gada maijā rīkoja diskusiju par piekļuvei datiem²⁰, gatavojoties paredzētajai viedokļu apmaiņai TI padomes sanāksmē 2025. gada jūnijā.

Komisijas paziņojums par ceļvedi likumīgai un efektīvai piekļuvei datiem tiesībsardzības nolūkos tika pieņemts 2025. gada 24. jūnijā un ar to iepazīstināja neformālajā *COSI* sanāksmē Kopenhāgenā 2025. gada jūlijā. Lai atvieglotu ceļveža un citu pasākumu, kurus dalībvalstis atzinušas par prioritāriem, īstenošanu, *COSI* 2025. gada 18. septembra sanāksmei tika sagatavots pārskats par darbībām. Tieslietu un iekšlietu padome par pašreizējo stāvokli tika informēta 2025. gada oktobrī.

¹⁸ 15941/24.

¹⁹ 16448/24.

²⁰ 8453/25 + ADD1.

Darbā pie piekļuves datiem ir bijušas iesaistītas dažādas Padomes darba sagatavošanas struktūras. Diskusija par datu saglabāšanu notika *COPEN*, viedokļu apmaiņa par digitālās kriminālistikas ekspertu sertifikāciju – *LEWP* (policija), bet par izpratnes veicināšanas un komunikācijas darbībām – *COSI* atbalsta grupā. *COSI* 2025. gada 18. novembrī apsprieda standartizācijas aspektus, bet 2025. gada 25. novembrī *CATS* tika aplūkots jautājums par likumīgu pārtveršanu.

Dānijas prezidentūras beigās Tieslietu un iekšlietu padome tiks informēta par pašreizējo stāvokli darbā pie piekļuves datiem efektīvas tiesībaizsardzības nolūkā, izmantojot informatīvu piezīmi, kurā būs ietvertas Padomes struktūrās veiktās darbības.

8. darbība. Šengenas Informācijas sistēmas brīdinājumu potenciāla pilnvērtīga izmantošana

Šīs darbības mērķis bija pilnībā izmantot *SIS* pieejamos instrumentus cīņai pret smago un organizēto noziedzību. Šajā darbībā ir aplūkota ***SIS* pārstrādātās redakcijas īstenošana**. *IXIM* sanāksmē 2024. gada septembrī delegācijām bija iespēja dalīties pieredzē un paraugpraksē attiecībā uz jaunajām funkcionalitātēm. Viedokļu apmaiņā izmantoja informāciju, kas bija gūta Eiropas Savienības Aģentūras lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*) prezentācijā par statistiku un norisēm kopš pārstrādātās redakcijas stāšanās spēkā 2023. gada martā, kā arī Eiropas Komisijas informāciju par plānoto darbību atjauninājumu un valstu prakses prezentācijās gūto informāciju. Pēc tam Komisija *IXIM* 2025. gada marta sanāksmē iepazīstināja ar turpmāko rīcību attiecībā uz Šengenas Informācijas sistēmu, savukārt *IXIM* 2025. gada oktobra sanāksmē tika īsumā aplūkoti citi sistēmas iespējamās nākotnes aspekti.

Tika rīkotas arī vairākas apmaiņas par **konkrētiem *SIS* brīdinājumu veidiem**. *IXIM* sanāksmē 2024. gada novembrī prezidentvalsts organizēja diskusiju, lai sekotu līdzi iepriekšējiem centieniem plašāk izmantot brīdinājumus, kā paredzēts Šengenas Informācijas sistēmas regulas (2018/1862) 36. pantā, jo īpaši attiecībā uz izmeklēšanas pārbaudēm. *IXIM* sanāksmē 2024. gada decembrī prezidentvalsts jo īpaši veicināja informācijas apmaiņu par to, kā tiek pārvaldīti *SIS* brīdinājumi par šaujammieročiem, īpašu uzmanību pievēršot datu kvalitātes un operacionālās efektivitātes jautājumiem.

Notika arī diskusijas par **sadarbību ar Eiropolu**. *IXIM* sanāksmē 2025. gada februārī prezidentvalsts sāka apkopot dalībvalstu viedokļus par vairākiem aspektiem, kas saistīti ar informācijas atbildsmju, kuras saistītas ar terorismu, kopīgošanu ar Eiropolu. Rezultāti tika izklāstīti *IXIM* sanāksmē 2025. gada martā. Ziņošana Eiropolam par informācijas atbildsmēm no praktiskā viedokļa tika apspriesta *IXIM* sanāksmēs 2025. gada martā un maijā.

9. darbība. Ceļā uz stingrāku tiesisko regulējumu organizētās noziedzības apkarošanai

Lai tiesībsardzības un tiesu iestādēm nodrošinātu nepieciešamos instrumentus cīņai pret organizēto noziedzību, ļoti svarīgs ir iedarbīgs ES tiesiskais regulējums. Padome sagatavoja **darba uzdevumus (anketu) 11. savstarpējās izvērtēšanas kārtai** ²¹, kas būs veltīta cīņai pret narkotiku tirdzniecību. 11. savstarpējās izvērtēšanas kārtas primārais mērķis ir risināt **operatīvos un juridiskos izaicinājumus, ar kuriem saskaras tiesu un tiesībsardzības iestādes, reaģējot uz narkotiku pārrobežu tirdzniecību, kā arī apzināt jomas, kurās vajadzīgi uzlabojumi**. Pašlaik notiek 11. savstarpējās izvērtēšanas kārtas, kas veltīta narkotiku nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai ES. Apmeklējumi uz vietas dalībvalstīs sākās 2025. gada martā un turpināsies līdz 2026. gada aprīlim. Līdz 2025. gada novembrim jau ir veikti piecpadsmit izvērtējumi uz vietas. Ziņojumus par Dāniju ²² un Kipru ²³ *COPEN* jau ir apstiprinājusi, un izvērtēšanas gaitā pastāvīgi tiks apstiprināti papildu ziņojumi par valstīm. Paredzams, ka galīgais ziņojums tiks pabeigts 2026. gada otrajā pusgadā.

Turklāt ir pieliktas pūles, lai palielinātu **justīcijas sistēmu noturību un stabilitāti pret noziedzīgām organizācijām**, vairojot izpratni par apdraudējumiem un apmainoties ar paraugpraksi. **Padomes 2024. gada marta dialoga par tiesiskumu** kontekstā notika viedokļu apmaiņa par justīcijas sistēmu noturību un stabilitāti pret organizēto noziedzību, un tā palīdzēja vairo informētību.

²¹ Savstarpējās izvērtēšanas mehānisms tika izveidots ar Vienoto rīcību 97/827/TI, un tā mērķis ir salīdzinošs izvērtējums par to, kā valstu līmenī tiek piemēroti un īstenoti Savienības un citi starptautiski akti un instrumenti krimināllietās, no tiem izrietošie valsts līmeņa tiesību akti un prakse un starptautiskās sadarbības pasākumi cīņā pret organizēto noziedzību dalībvalstīs. Katra savstarpējās izvērtēšanas kārtas ir veltīta konkrētam tematam.

²² 9428/25.

²³ 13074/25 REV1.

Attiecībā uz **Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI** (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību gaidāmo **pārskatīšanu** Komisija pašlaik veic sagatavošanas darbus, tostarp novērtē spēkā esošo tiesisko regulējumu un apspriežas ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām. Mērķis ir modernizēt un racionalizēt ES pieeju organizētās noziedzības apkarošanai, nodrošinot, ka tiesiskais regulējums atspoguļo pašreizējās noziedzības tendences un atbalsta efektīvu pārrobežu sadarbību. Paredzams, ka 2026. gadā tiks iesniegts priekšlikums jauniem noteikumiem par organizēto noziedzību.

Saskaņā ar to, kas ceļvedī paziņots attiecībā uz šo darbību, Komisija ar ārēja līgumslēdzēja palīdzību pašlaik izvērtē Padomes Pamatlēmumu 2004/757/TI, ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā. Izvērtējuma mērķis ir novērtēt šā ES krimināltiesību jomas tiesību akta efektivitāti, lietderīgumu, piemērotību, saskanību un ES pievienoto vērtību. Komisija plāno izvērtēšanas rezultātus publicēt 2026. gada otrajā ceturksnī.

10. darbība. Organizētās noziedzības darbību novēršana ar administratīviem pasākumiem

Eiropola ziņojums²⁴ liecina, ka 86 % no vislielākā apdraudējuma noziedzīgajiem tīkliem izmanto likumīgas uzņēmējdarbības struktūras. Tāpēc ir ļoti svarīgi, lai administratīvās iestādes apzinātos, ka tām cīņā pret organizēto noziedzību var būt būtiska nozīme.

²⁴ Eiropols (2024), “*Decoding the EU’s most threats criminal networks*” (ES vislielākā apdraudējuma noziedzīgo tīklu atšifrēšana), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

Šis temats tika apspriests **TI ministru neformālajā sanāksmē 2024. gada janvārī. Administratīvās pieejas Eiropas tīkls (ENAA)** ir sīkāk izpētījis administratīvās pieejas praktisko piemērošanu un pārrobežu informācijas apmaiņas iespējas, lai veiktu administratīvus vai preventīvus pasākumus nolūkā novērst noziedzīgu organizāciju iefiltrēšanos likumīgajā ekonomikā. Šajā sakarā ENAA ir laidis klajā rokasgrāmatu *“How to get started with the administrative approach”* (**“Kā sākt piemērot administratīvo pieeju”**)²⁵. Administratīvā pieeja tika apspriesta arī **Eiropas Noziedzības novēršanas konferencē** “Organizētās noziedzības efektīva novēršana Eiropas Savienībā”, kas 2024. gada aprīlī notika Tallinā. COSI sanāksmē 2024. gada aprīlī delegācijas vienojās veikt **kartēšanu**, kas analizētu saskaņā ar spēkā esošo juridisko pamatu pieejamās iespējas pārrobežu informācijas apmaiņai administratīvos nolūkos, un aicināja Komisiju **izskatīt iespēju ierosināt jaunus tiesību aktus**. Komisija 2025. gada 17. un 18. decembrī organizēs sanāksmi ar dalībvalstīm un ES aģentūrām un struktūrām, kā arī attiecīgajiem ES tīkliem, tostarp ENAA, lai apmainītos ar paraugpraksi un sniegtu praktiskus norādījumus par to, kā veikt administratīvu darbību pret organizēto noziedzību, tādējādi īstenojot ceļvedī paziņoto darbību.

2024. gada novembrī COSI tika iesniegts Eiropola ziņojums par likumīgas uzņēmējdarbības struktūru (LBS) ļaunprātīgu izmantošanu²⁶, kurā atkārtoti uzsvērts, cik svarīgi ir turpināt izmantot administratīvo pieeju kā svarīgu pretpasākumu cīņā pret smago un organizēto noziedzību. Vēl citas darbības ir EMPACT ietvaros izstrādāt **rokasgrāmatu par administratīviem pasākumiem** jaunu sintētisko narkotiku apkarošanai, ar ko paredzēts nākt klajā 2025. gada beigās. **ES un Rietumbalkānu augstāko amatpersonu sanāksmē 2024. gada 16. aprīlī** Rietumbalkānu partneri tika iepazīstināti ar Beļģijas valsts pieredzi administratīvās pieejas jomā.

2025. gada jūnijā Padome pieņēma secinājumus par EMPACT uzlabošanu un par ES prioritātēm noziedzības apkarošanas jomā nākamajam, **2026.–2029. gada EMPACT ciklam**.

²⁵ ENAA (2023). *How to get started with the administrative approach* (Kā sākt piemērot administratīvo pieeju), Brisele, ENAA.

²⁶ Eiropols (2024), *Leveraging legitimacy: How the EU's most threatening criminal networks abuse legal business structures* (Likumības izmantošana – kā ES visbīstamākie noziedzīgie tīkli ļaunprātīgi izmanto likumīgas uzņēmējdarbības struktūras), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

EMPACT 2026+ ciklā administratīvo pasākumu izmantošana pret smago un organizēto noziedzību ir svarīga papildu stratēģija juridiskās infrastruktūras ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai un risināšanai. Attiecībā uz cīņu pret visbīstamākajiem noziedzīgajiem tīkliem un personām operatīvā darbība būs vērsta uz to, lai izveidotu pārskatu par dalībvalstu izmantotajām administratīvajām pieejām, kā arī palielinātu informētību par priekšrocībām, ko sniedz koncentrēšanās uz administratīvu pieeju, attīstītu speciālās zināšanas, izmantojot sadarbību ar esošajiem tīkliem (*EUCPN* un *ENAA*), un izveidotu jaunas partnerības un tīklus. Turklāt tā koncentrēsies arī uz iespējamu juridisko pamatu un darbības rīku noteikšanu operatīvās un administratīvās informācijas apmaiņai. Ar administratīvo pieeju ir saistītas vairākas citas operatīvās darbības, tostarp darbība, ar ko novērtēs mafijas iefiltrēšanās draudus, darbība nolūkā izstrādāt rīkus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas apkarošanai nekustamā īpašuma jomā, kā arī darbība, kas koncentrējas uz vēršanos pret noziedzīgām grupām, kuras izmanto alternatīvus upju maršrutus.

11. darbība. Pirmsprekursoru izplatības apkarošana

Darbības mērķis ir palielināt narkotisko vielu prekursoru kontroles efektivitāti un paātrināt vielu iekļaušanu sarakstā.

Narkotiku jautājumu horizontālā darba grupa (*HDG*) 2025. gada maijā vienojās par projektu **Padomes secinājumiem par paktu jaunu sintētisko narkotiku un jaunu psihoaktīvo vielu draudu novēršanai Eiropas Savienībā**²⁷, un Padome to apstiprināja 2025. gada jūnijā. Šajos secinājumos prezidentvalsts uzsver to, ka ir jāizmanto visaptverošā (“*catch-all*”) norma, un aicina Komisiju atjaunināt tiesisko regulējumu, lai pievērstos jauniem apdraudējumiem un jauniem izaicinājumiem, piemēram, pirmsprekursoru un maskētu prekursoru izmantošanai, nodrošinot efektīvu to novirzīšanas uzraudzību un novēršanu. Padome arī uzsver nepieciešamību pastiprināt sadarbību ar privātā sektora struktūrām, tostarp ķīmijas un farmācijas uzņēmumiem, lai novērstu prekursoru novirzīšanu. Šajos secinājumos Padome arī mudina turpināt sadarbību ar trešām valstīm, ņemot vērā sintētisko narkotiku tirdzniecības ceļus.

²⁷ 8892/25.

Paziņojumā “*ProtectEU*: Eiropas iekšējās drošības stratēģija” Komisija norādīja, ka 2025. gadā tā nāks klajā ar tiesību akta priekšlikumu **par narkotisko vielu prekursoru tiesiskā regulējuma pārskatīšanu**, kas ir apstiprināts attiecībā uz 2025. gada 4. ceturksni.

Pirmsprekursoru izplatīšanas apkarošana tika apspriesta arī diskusijās ar vairākiem **ES starptautiskajiem partneriem**, tostarp divreiz gadā notiekošā **ES un ASV dialoga par narkotikām** ietvaros, kā arī ikgadējā **ES un Ķīnas dialogā par narkotikām** un **ES un Ķīnas kopīgajā uzraudzības grupā prekursoru jautājumos**.

12. darbība. Noziedzīgu tīklu veiktas bērnu un jauniešu vervēšanas novēršana

Noziedzīgie tīkli arvien vairāk noziedzīgu darbību izdarīšanas nolūkos vervē neaizsargātus nepilngadīgos un jauniešus. Šo tematu izvirzīja ar mērķi panākt progresu cīņā pret šo satraucošo parādību un uzsvērt, ka ir vajadzīgi ieguldījumi noziedzības novēršanas politikā.

Šim jautājumam pievērsās **TI ministru neformālajā sanāksmē 2024. gada janvārī**, un tas tika apspriests augsta līmeņa **Eiropas Noziedzības novēršanas konferencē** “Organizētās noziedzības efektīva novēršana Eiropas Savienībā”, kas 2024. gada aprīlī notika Tallinā. **HDG** turpināja apspriest šo tematu, kas palīdzēja vairo dalībvalstu informētību šajā jautājumā un parādīja, cik svarīgi ir īstenot novēršanas pasākumus, tostarp 2022. gadā izdoto rīkkopu, lai nepieļautu jauniešu nonākšanu narkotiku bandās. Debašu laikā tika **ierosināti turpmāki pasākumi**, piemēram, paraugprakses apzināšana, pamatojoties uz pierādījumiem par tās efektivitāti, labāka situācijas pārskata izstrāde un datu apmaiņa, kā arī iespēju izskatīšana turpmākiem pētījumiem par šo tematu, kam 2025. gada novembrī sekoja pētniecības dialogs **HDG** ietvaros. **Neformālajā COSI** sanāksmē 2025. gada jūlijā tika apspriesta arī bērnu un jauniešu vervēšana tiešsaistē noziegumu izdarīšanai. **CATS** locekļu neformālajā sanāksmē 2025. gada septembrī tika apspriesta parādība “noziegums kā pakalpojums”, tīpašu uzmanību pievēršot bērniem, kas savervēti noziedzīgu darbību izdarīšanai. **ES Noziedzības novēršanas tīkls (EUCPN)** 2025. gada septembrī un 2025. gada oktobrī rīkoja tīmekļsemināru par jauniešu vervēšanu un efektīvu noziedzības novēršanas politiku un instrumentiem, un šim tematam pievērsās arī **EJOCN 2. plenārsēdē**. 2025. gada aprīlī tika izveidota **operatīvā darba grupa GRIMM**, kuru koordinē Eiropols un kuras mērķis ir apkarot vardarbību kā pakalpojumu un jauniešu vervēšanu smagos un organizētos noziegumos.

Jautājums par to, kā novērst noziedzīgu tīklu veiktu bērnu un jauniešu vervēšanu, arī tiešsaistē, tika apspriests ar starptautiskajiem partneriem, tostarp **ES un Rietumbalkānu ministru forumā** 2025. gada oktobrī un **ES un Rietumbalkānu dialogā par narkotikām** 2025. gada novembrī, kā arī ar Latīņamerikas valstīm **ES un CELAC koordinācijas un sadarbības mehānisma narkotiku apkarošanas jomā** ietvaros.

13. darbība. Sabiedrības drošības un sabiedrības veselības uzlabošana teritorijās, kuras ietekmē narkotiku lietošana un tirdzniecība un ar narkotikām saistīti noziegumi

HDG organizēja vairākas **tematiskas debates** par sabiedrības drošības un sabiedrības veselības uzlabošanu teritorijās, kuras ietekmē narkotiku lietošana un tirdzniecība un ar narkotikām saistīti noziegumi, tostarp par **minimālo kvalitātes standartu narkotiku pieprasījuma samazināšanas jomā** īstenošanu un turpmāko virzību saistībā ar šiem standartiem, ar mērķi noteikt, cik lielā mērā dalībvalstis, Eiropas Komisija un *EUDA* ir īstenojušas Padomes secinājumus, kāda ir laba un slikta prakse vai šķēršļi to īstenošanā, ja tādi ir, un, visbeidzot, kādas ir iespējamās trajektorijas ES minimālo kvalitātes standartu narkotiku pieprasījuma samazināšanas jomā turpmākai izstrādei, īstenošanai vai novērtēšanai. *HDG* notika arī diskusija par **sintētisko katinonu** ietekmi uz sabiedrības veselību un saistītajiem preventīvajiem pasākumiem ES.

Notika arī tematiskas debates par **noziedzības novēršanu**, īpašu uzmanību pievēršot stratēģijām vardarbības un ar narkotiku tirgu saistītas noziedzības mazināšanai, kā arī tematiskas diskusijas par minimālajiem kvalitātes standartiem un **Eiropas narkomānijas profilakses kvalitātes standartiem**. *HDG* arī apsprieda **Eiropas profilakses mācību programmas (EUPC)** īstenošanu, uzsverot, ka ir vajadzīgas visaptverošas mācību programmas, kas izstrādātas profilakses veidošanā iesaistīto speciālistu atbalstam, kā arī politika reģionālā un vietējā līmenī uz pierādījumiem balstītu profilakses pasākumu īstenošanai. Pamatojoties uz tematisko debašu rezultātiem, tika ierosinātas konkrētas darbības, jo īpaši uzsverot to, cik svarīgi ir veicināt uz pierādījumiem balstītu politiku un rīkus, dalīties paraugpraksē, lai samazinātu iesaistīšanās noziedzībā risku, uzlabot kvalitātes standartu īstenošanu un vēl vairāk palielināt informētību par kvalitātes standartu nozīmi un nepieciešamību narkomānijas novēršanas jomā. *HDG* notikušajā **pētniecības dialogā** tika aplūkoti arī narkotiku pieprasījuma un narkotiku samazināšanas projekti, un notika arī tematiskas debates par pārdozēšanas novēršanu. Visbeidzot, tika organizētas tematiskas diskusijas par stratēģiskajām prioritātēm ar narkotikām saistīta kaitējuma novēršanai, lai tās varētu izmantot gatavojot **jauno ES stratēģisko satvaru narkotiku jomā**.

PUBLIC

14. darbība. Atbalsta stiprināšana operatīvajām narkotiku kontrabandas apkarošanas operācijām Rietumāfrikā

Rietumāfrika kļūst arvien nozīmīgāka globālajā kokaīna tirdzniecībā, jo tā arvien vairāk kļūst par **pārkraušanas punktu** kokaīnam, kas tiek sūtīts uz Eiropu. Dažas no pasaulē bīstamākajām un sarežģītākajām organizētajām noziedzīgajām grupām, kuru izcelsme ir Rietumbalkānos, bet kuras ir nozīmīgi dalībnieki arī narkotiku tirgos Eiropā un Latīņamerikā, ir paplašinājušas savu darbību no savām spēcīgajām pozīcijām abās kokaīna piegādes ķēdes pusēs, lai uzsāktu darbības Rietumāfrikā. Šīs darbības mērķis ir koordinēti vērsties pret šo narkotiku piegādes maršrutu.

Pieaugoša problēma, kas saistīta ar narkotiku tirdzniecību caur Rietumāfriku, ir apspriesta ar dažiem ES starptautiskajiem partneriem, tostarp **ES un ASV dialogā par narkotikām** un **ES un Rietumbalkānu dialogā par narkotikām** 2025. gada novembrī.

15. darbība. ES sadarbības veicināšana ar Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstīm cīņā pret organizēto noziedzību

Ņemot vērā noziedzīgo tīklu globālo tvērumu, ir būtiski stiprināt ES un atsevišķu dalībvalstu partnerības ar trešām valstīm, jo īpaši trešām valstīm, kas atrodas galvenajos narkotiku piegādes maršrutos. Šajā ziņā būtiski partneri ir **Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstis**, tostarp saistībā ar **ES un Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstu (LAC) partnerību tiesiskuma un drošības jomā**. Vairākas prezidentvalstis ir strādājušas pie tā, lai stiprinātu divpusējo reģionālo sadarbību ar minētajām valstīm, un vairākkārt ir pievērsušās šai prioritātei Padomes forumos. Nesen notikušajā **ceturtajā CELAC un ES samitā** (2025. gada 9. novembrī Santamartā, Kolumbijā) tika pieņemta kopīga deklarācija, kurā tika atkārtoti apstiprināta abu reģionu apņemšanās apkarot narkotiku tirdzniecību un – vispārīgāk – transnacionālo organizēto noziedzību. Šā samita ietvaros tika izveidota **ES un LAC alianse pilsoņu drošībai**, ko pašlaik atbalsta 19 LAC valstis, lai vēl vairāk padziļinātu un paplašinātu šo sadarbību, izmantojot visas valdības un visas sabiedrības pieeju.

Attiecībā uz sadarbību ar **Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstīm ES un CELAC koordinācijas un sadarbības mehānisma narkotiku apkarošanas jomā** ietvaros svarīgs pagrieziena punkts bija 2024. gada 22. februārī ES un *CELAC* koordinācijas un sadarbības mehānisma narkotiku apkarošanas jomā **augsta līmeņa sanāksmē panāktā vienošanās par Lapasas deklarāciju** ²⁸. Lapasas deklarācijā ir apzinātas piecas šīs sadarbības prioritātes nākamajiem pieciem gadiem. Mehānisma līdzpriekšsēdētāji ir kopīgi strādājuši, lai īstenotu mehānisma Lapasas deklarāciju. 2024. un 2025. gada rudenī tika organizētas vairākas ES un *CELAC* Tehniskās komitejas sanāksmes, kurās piedalījās *CELAC* reģiona valstu narkotiku apkarošanas aģentūru vadītāji. 2025. gada maijā Varšavā (Polijā) notika **XXV ES un CELAC koordinācijas un sadarbības mehānisma narkotiku apkarošanas jomā** augsta līmeņa sanāksme, kurā tika apstiprināts jaunais īstermiņa mērķu kopums laikposmam no 2025. gada maija līdz nākamajai augsta līmeņa sanāksmei 2026. gadā. Divpusējo reģionālo sadarbību veicina arī īpaši narkotiku jautājumu dialogi, piemēram, **ES un Brazīlijas dialogs par narkotikām, ES un Kolumbijas dialogs par narkotikām un ES un Ekvadoras iekšējās drošības dialogs**, kas apstiprināja nepieciešamību ciešāk sadarboties, tostarp attiecībā uz informācijas un paraugprakses apmaiņu.

Saistībā ar ES sadarbību ar Latīņamerikas Iekšzemes drošības komiteju (*CLASI*) 2024. gada maijā notika **pirmā ES un CLASI augstāko amatpersonu sanāksme**. 2024. gada novembrī notika **ES un CLASI iestāžu sanāksme**, lai sagatavotu **ES un CLASI ministru sanākumi**, kura notika Briselē 2025. gada martā un kuras laikā tika panākta vienošanās par jaunu kopīgu ministru deklarāciju ²⁹ un ceļvedi operatīvās sadarbības prioritāšu īstenošanai 2025.–2026. gadam. 2025. gada 19. novembrī notika ES un *CLASI* augstāko amatpersonu sanāksme. Veicot turpmākus pasākumus saistībā ar ceļvedi operatīvai sadarbībai ar *CLASI*, 2025. gada oktobrī Madridē (Spānijā) darbsemināra veidā tikās par noziedzības apkarošanas prioritātēm un operatīvajiem rīcības plāniem cilvēku, narkotiku un šaujamo ierociņu tirdzniecības apkarošanā atbildīgās personas gan no ES (*EMPACT*), gan *CLASI*. To organizēja un uzņēma *EL PACCTO 2.0* ar mērķi izpētīt sinerģijas un koordinēt iespējamās kopīgās darbības. Šīs trīs noziedzības apkarošanas prioritātes *CLASI* pieņēma 2025. gadā pirmo reizi kopš tās izveides. *EMPACT* ORP 2026.–2027. gadam *COSI* apstiprināja 2025. gada 18. novembrī.

²⁸ ST 6914/24.

²⁹ 6403/25.

Vienlaikus prezidentvalsts 2024. gada maijā *CATS* līmenī rīkoja pirmo ES un Latīņamerikas **augstāko amatpersonu sanākumi par tiesu iestāžu sadarbību**. Mērķis ir virzīties uz strukturētu un periodisku abu reģionu dialogu par krimināltiesību politiku.

ES 2025. gada 5. martā parakstīja **starptautisku nolīgumu ar Brazīliju**, kas Eiropalam un Brazīlijas Federālajai policijai ļauj apmainīties ar personas datiem un nepersondatiem, lai apkarotu smagus noziegumus un terorismu. Nolīgums tika noslēgts 2025. gada 29. septembrī. **Līdzīgs nolīgums ar Ekvadoru** tika parakstīts 2025. gada 24. septembrī. ES pašlaik risina sarunas par līdzīgiem nolīgumiem ar Bolīviju, Peru un Meksiku.

Turklāt 2023. gada 9. novembrī četrpadsmit *CLASI* locekļi parakstīja **AMERIPOL līgumu**, un pavisam nesam tam pievienojās Peru. Ekvadora bija pirmā valsts, kas ratificējusi *AMERIPOL* līgumu, tas stāsies spēkā pēc tam, kad to būs ratificējuši vismaz 5 parakstītāji. Tas ļautu *AMERIPOL* iesaistīties darba vienošanās ar Eiropu, jo Latīņamerikas aģentūra jau ir atzīta par prioritāru partneri. Turklāt ES arī risina sarunas par starptautiskiem nolīgumiem ar Kolumbiju, Argentīnu un Brazīliju, kuri ļautu veikt personas datu apmaiņu ar *Eurojust*. 2025. gada maija beigās *EPPO* parakstīja **darba vienošanos ar Ibērijas pussalas un Latīņamerikas valstu prokuroru asociāciju (AIAMP)** nolūkā uzlabot stratēģisko sadarbību, kā arī divpusējas vienošanās ar Argentīnas, Brazīlijas, Kostarikas, Panamas, Paragvajes un Peru prokuratūrām, ko atbalsta ES sadarbības programma *EL PACCTO 2.0*, kuras mērķis ir stiprināt ES un *LAC* partnerību tiesiskuma un drošības jomā, lai apkarotu transnacionālo organizēto noziedzību.

16. darbība. Alianšu veidošana sintētisko narkotiku draudu novēršanai

Situācijā, kad Eiropā **pieaug sintētisko opioīdu ražošana, pieejamība un konfiskācijas**, šīs darbības mērķis bija vairogt izpratni un uzlabot sagatavotību cīņai pret sintētisko narkotiku apdraudējumu.

HDG ietvaros tika organizētas **tematiskas debates par sintētiskajiem opioīdiem, kā arī sintētiskajiem katinoniem**, lai apmainītos ar informāciju par jaunākajām tendencēm un dalītos paraugpraksē. Pamatojoties uz tematisko debašu rezultātiem, tika ierosinātas konkrētas darbības turpmākai virzībai, kas ietver narkotiku tirgus uzraudzīšanu, uzlabojot informācijas apmaiņu par sintētisko opioīdu atklāšanu un likvidētajām laboratorijām, pienācīgas veselības jomas reakcijas uz sintētisko opioīdu iespējamo izplatīšanos nodrošināšanu, pievēršanos nepilnībām regulējumā, ieguldīšanu izpildes nodrošināšanas spējās un pārrobežu sadarbības ES iekšienē stiprināšanu. *HDG* ir arī tiekusies novērst tos pamatā esošos sociālos un ekonomiskos faktoros, kuri veicina vielu lietošanu, šajā sakarā sekmējot pieejamu psihoemocionālās veselības pakalpojumu nodrošināšanu, drošu atpūtas vietu izveidi un kaitējuma mazināšanas pakalpojumu pieejamības paplašināšanu. Turklāt 2024. gada 18. septembrī *COSI* tika apspriestas saiknes starp sintētisko narkotiku ražošanu un noziedzību vides jomā.

Sintētisko opioīdu radītais apdraudējums ir iekļauts arī ***EMPACT* operatīvajā rīcības plānā (ORP) “Sintētiskās narkotikas un jaunās psihoaktīvās vielas” (SYD/NPS) 2024.–2025. gadam**. Ir vērts atzīmēt, ka šā ORP virzītāja vada vienu operatīvo darbību, kas īpaši izveidota, lai sadarbotos ar ASV iestādēm un citām valstīm Globālās koalīcijas paspārnē.

Sintētisko narkotiku jautājums tika risināts arī **ar starptautiskajiem partneriem**, ņemot vērā ar narkotikām saistīto izaicinājumu globālo raksturu. Konkrētāk, vēršanās pret sintētisko narkotiku draudiem tika apspriesta divpusēji ar ASV, proti, vairākās **ES un ASV ministru sanāksmēs** par tieslietām un iekšlietām, vairākās **ES un ASV dialoga par narkotikām**, kā arī **ES un ASV augstāko amatpersonu sanāksmēs**. ES un tās dalībvalstis arī deva ieguldījumu Globālajā sintētisko narkotiku radīto draudu novēršanas koalīcijā. Jautājumi, kas saistīti ar sintētiskajām narkotikām un prekursoriem, tika risināti arī tehniskajās viedokļu apmaiņās ar Ķīnu 2024. gada oktobrī un novembrī pēc trešā **ES un Ķīnas dialoga par narkotikām**, kurš notika 2024. gada aprīlī, kā arī ceturtajā ES un Ķīnas dialogā par narkotikām un **kopīgajā pārraudzības grupā prekursoru jautājumos**, kas viens pēc otra notika 2025. gada septembrī Pekinā. **ES un Rietumbalkānu dialogā par narkotikām**, kas 2024. gada novembrī notika Briselē, diskusijās tika apspriesta situācija sintētisko narkotiku jomā gan ES, gan Rietumbalkānu reģionā. Sintētisko narkotiku jautājums tika apspriests arī ar **Centrālāzijas valstīm 2025. gada aprīlī**.

Turklāt, pamatojoties uz 2011. gada Eiropas pakta cīņai pret sintētiskajām narkotikām ³⁰, TI padome 2025. gada jūnijā apstiprināja **projektu Padomes secinājumiem par pakta jaunu sintētisko narkotiku un jaunu psihoaktīvo vielu draudu novēršanai Eiropas Savienībā** ³¹, lai pievērstos sintētisko narkotiku vides mainīgajai dinamikai, jo īpaši attiecībā uz pieaugošo katinonu ražošanu un tirdzniecību. Secinājumos jo īpaši uzsvērts, ka ir jāturpina izstrādāt tiesībaizsardzības amatpersonām paredzētas specializētas mācību programmas par sintētisko narkotiku laboratoriju atklāšanu, likvidēšanu un drošu rīcību ar tām, jāstiprina sadarbība starp dalībvalstīm un starptautiskajiem partneriem un jāpastiprina centieni izsekot, iesaldēt un konfiscēt noziedzīgi iegūtus līdzekļus. Turklāt Polija ES vārdā iesniedza **rezolūciju par amatpersonu drošību saistībā ar sintētisko opioīdu laboratoriju likvidēšanu**, kas tika pieņemta *CND* 68. sesijā 2025. gada martā.

17. darbība. Tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbības stiprināšana ar prioritārām trešām valstīm

Lielākajai daļai no vislielākā apdraudējuma noziedzīgajiem tīkliem ir tvērums, kas sniedzas ārpus ES. Lai nodrošinātu aizturēto noziedznieku izdošanu, kriminālvajāšanu un notiesāšanu un ārpus ES esošu noziedzīgi iegūtu līdzekļu atgūšanu, ir ļoti svarīgi panākt efektīvu tiesu iestāžu sadarbību ar trešām valstīm.

Tiesu iestāžu sadarbības ar trešām valstīm stiprināšanas temats tika apspriests **neformālajā TI ministru sanāksmē** 2024. gada janvārī un pēc tam visā 2024. gada aprīļa un maija garumā tika sīkāk izskatīts *CATS* un kompetentajās darba grupās. Turklāt **Krimināltiesību konferencē** 2024. gada aprīlī praktiski apsprieda dažādus pasākumus tiesu iestāžu saišu stiprināšanai ar trešām valstīm.

³⁰ 15544/11.

³¹ 8892/25.

Padome savā sanāksmē 2024. gada jūnijā apstiprināja **Padomes secinājumus par tiesu iestāžu sadarbības ar trešām valstīm stiprināšanu cīņā pret organizēto noziedzību** ³². Šajā ziņā svarīgs pamats ir *Eurojust* nesen publicētā **stratēģija sadarbībai ar starptautiskajiem partneriem 2024.–2027. gadam**. *COPEN* darba grupas diskusijās 2025. gada pirmajā pusgadā tika apspriesti izmēģinājuma projekti un turpmākie pasākumi attiecībā uz Padomes secinājumos izklāstīto pasākumu rīkkopu, tostarp paraugprakses apmaiņa, tiesnešu koordinatoru norīkošana un pievienošanās Eiropas Padomes konvencijām veicināšana. Tika atzītas konkrētas darbības, ko *Eurojust* veic dažādos reģionos, piemēram, Rietumbalkānos, Vidusjūras reģionā un Latīņamerikā. Tika uzsvērtas arī pašreizējās un plānotās iniciatīvas, tostarp augsta līmeņa dialogi.

2025. gada septembrī notika **Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla ekspertu grupas sadarbībai ar trešām valstīm pirmā atklāšanas sanāksme**, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta Padomes secinājumiem par sadarbību ar trešām valstīm un grupas darba metodikas noteikšanai. *COPEN* darba grupa (**vispārīgi jautājumi**) 2025. gada septembrī turpināja diskusijas par Padomes secinājumu īstenošanu, tostarp aicināja Komisiju nākt klajā ar informācijas paketi par prioritāru valsti, un diskutēja par sarunām saistībā ar ES un vairāku trešo valstu nolīgumiem par sadarbību ar *Eurojust*, t. sk. par provizorisku vienošanos tehniskā līmenī izskatīšanu un pašreizējo stāvokli citās sarunās. 2025. gada novembrī *CATS* rīkoja diskusiju par to, kā stiprināt tiesu iestāžu sadarbību ar trešām valstīm, jo īpaši ar Latīņameriku.

2025. gada novembrī Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls (*EJN*) izveidoja ***EJN* kontaktpunktu ekspertu grupu, kas nodarbojas ar tiesu iestāžu sadarbību ar trešām valstīm**, galveno uzmanību pievēršot paraugprakses apzināšanai un izaicinājumiem, ko kontaktpunkti konstatē savā sadarbībā ar trešām valstīm. *EJOCN* otrajā plenārsēdē tika sniegta informācija par *EJOCN* un *EL PACCTO* reģionālās sanāksmes rezultātiem, kam sekoja diskusijas par pieredzi un praksi saistībā ar tiesu iestāžu sadarbību ar trešām valstīm.

³² ST 11333/24.

Šis jautājums tika aplūkots arī dialogos ar starptautiskajiem partneriem, tostarp **ES un ASV augstāko amatpersonu sanāksmē** par tieslietām un iekšlietām 2024. gada oktobrī, kā arī 2025. gada oktobrī – **ES un Rietumbalkānu ministru foruma par TI** laikā, kurā ES un Rietumbalkānu partneri apsprieda, kā stiprināt tiesu iestāžu sadarbību cīņā pret korupciju un pārrobežu organizēto noziedzību, vienlaikus atvieglinot attiecīgās informācijas un pierādījumu apmaiņu.

Nobeigums

Padome tiek aicināta ņemt vērā šajā ziņojumā izklāstīto progresu un atzīt, ka ES un tās dalībvalstu nemītīga apņemšanās ir būtiska, lai panāktu turpmāku jūtamu progresu nopietnu organizētu narkotiku tirdzniecības tīklu likvidēšanā un novērstu ar narkotikām saistītu papildu kaitējumu ES iedzīvotājiem un sabiedrībai kopumā. Ņemot vērā pašreizējās ES stratēģijas un rīcības plāna narkotiku jomā (2021–2025) izvērtēšanu, triju prezidentvalstu komanda – prezidentvalstis Polija un Dānija un nākamā prezidentvalsts Kipra – koordinācijā ar Komisiju sagatavoja darba plānu Padomes un Komisijas līdzrades procesam attiecībā uz jauno ES stratēģisko satvaru narkotiku jomā, šajā sakarā *HDG* rīkojot speciālas tematiskas diskusijas par turpmākās stratēģijas narkotiku jomā vispārējo struktūru un tās pīlāriem. Pamatojoties uz minētajām diskusijām un delegāciju rakstiskajiem komentāriem, gaidāms, ka Komisija 2025. gada 3. decembrī publicēs paziņojumus par jauno ES stratēģiju narkotiku jomā un ES rīcības plānu cīņai pret narkotiku tirdzniecību un iesniegs tos Padomei izskatīšanai un turpmākās virzības noteikšanai.